



REGULIRANJE VOLONTERSKOG RADA U UDRUGAMA



Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Organizaciju radionice je sufinancirala Europska unija u okviru Operativnog programa: Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 437.194,00 HRK (371.615,53 HRK iz proračuna EU + 65.579,21 HRK iz državnog proračuna). Kodni broj projekta: UP.04.2.1.11.0244
Sadržaj prezentacije isključiva je odgovornost Udruge Institut Pula

VOLONTIRANJE

- Volontiranjem se smatra dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge i aktivnosti za dobrobit druge osobe ili zajednice, a obavljaju ih osobe na način predviđen Zakonom o volonterstvu, bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljeno volontiranje.

- **VOLONTER** - fizička osoba koja volontira u Republici Hrvatskoj ili u inozemstvu, sukladno važećim nacionalnim i međunarodnim propisima.
- **ORGANIZATOR VOLONTIRNANJA** – udruga, zaklada, ustanova i svaka druga pravna osoba iz čijeg osnivačkog akta proizlazi da nije osnovana s ciljem stjecanja dobiti (neprofitna pravna osoba).
- **KORISNIK VOLONTIRANJA** – fizička ili pravna osoba koja prima usluge volontiranja.

- **DUGOTRAJNO VOLONTIRANJE** – je ono koje volonter obavlja redovito i kontinuirano, najmanje dva puta mjesečno u razdoblju od najmanje tri mjeseca bez prekida.
- **KRATKOTRAJNO VOLONTIRANJE** – je ono koje volonter obavlja jednokratno ili povremeno u vremenski ograničenom trajanju.
- **VOLONTIRANJE U KRIZNIM SITUACIJAMA** – je volontiranje koje volonter obavlja u situacijama koje nalažu hitnost i u izvanrednim društvenim situacijama.
- **VOLONTIRANJE POSLOVNOG SUBJEKTA** – je voloniranje koje poslovni subjekt, koji posluje s ciljem stjecanja dobiti, provodi za dobrobit zajednice, obvezno u suradnji s organizatorima volontiranja, a koje njegovi zaposlenici obavljaju dobrovoljno i koje ne predstavljaju radnu obvezu.

KOORDINATOR VOLONTERA

- Za provedbu programa volontiranja organizator volontiranja je u okviru svoje organizacije dužan odrediti **koordinatora volontera** koji je zadužen za učinkovito upravljanje programom volontiranja pri čemu; nadgleda uključivanje volontera u organizaciju, osigurava kvalitetu procesa upravljanja volonterima, usmjerava interakciju između volontera i svih unutarnjih i vanjskih dionika organizacije te je odgovoran za dokumentiranje i osiguravanje priznanja volonterskog doprinosa u postizanju ciljeva organizatora volontiranja.

TEMELJNA NAČELA ETIČKOG KODEKSA VOLONTIRANJA

1. NAČELO SUDJELOVANJA U DRUŠTVENIM PROCESIMA
2. NAČELO DOBROVOLJNOSTI I SLOBODE IZBORA
3. NAČELO ZABRANE DISKRIMINACIJE
4. NAČELO SOLIDARNOSTI, PROMOCIJE I ZAŠTITE LJUDSKIH PRAVA
5. NAČELO RAZVOJA OSOBNIH POTENCIJALA
6. NAČELO INTERKULTURALNOG UČENJA I RAZMJENE
7. NAČELO ZAŠTITE OKOLIŠA I BRIGE ZA ODRŽIVI RAZVOJ

1. NAČELO SUDJELOVANJA U DRUŠTVENIM PROCESIMA

Volontiranje predstavlja jedan od načina organiziranog uključivanja građana u društvene procese čime svaki građanin ostvaruje mogućnost doprinosa pri rješavanju problema u zajednici i utjecaja na pozitivne promjene u društvu.. Volonterski angažman građana može jedino nadopunjavati, ali nikako i zamijeniti djelatnosti i funkcije za koje postoji odgovornost drugih dionika u rješavanju problema ili zadovoljavanju potreba u zajednici.

2. NAČELO DOBROVOLJNOSTI I SLOBODE IZBORA

Volontiranje podrazumijeva dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina u aktivnosti za dobrobit druge osobe ili opću dobrobit. Volontiranje je izraz osobne volje svakog pojedinca oslobođen od svakog oblika pritiska.

3. NAČELO ZABRANE DISKRIMINACIJE

Pravo na dobrovoljno davanje vremena, znanja vještina te primanje volonterskih usluga imaju svi ljudi bez obzira na dob, rasu, boju kože, jezik, vjeru, spol, spolnu orijentaciju, rod i rodno izražavanje, političko i drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinsko stanje, naobrazbu, društveni položaj, bračno stanje, obiteljske obaveze, članstvo ili ne članstvo u političkoj stranci, udruzi ili sindikatu, tjelesne ili duševne poteškoće ili oboljele i druge osobne karakteristike, ako drugačije ne proizlazi iz prirode volonterskih aktivnosti.

4. NAČELO SOLIDARNOSTI, PROMOCIJE I ZAŠTITE LJUDSKIH PRAVA

Volontiranjem se preuzima odgovornost i izražava solidarnost prema svima članovima društva bez namjere stjecanja osobne materijalne koristi. Organizatori volontiranja i volonteri u radu s korisnicima poštuju najviše međunarodne i domaće standarde u području promocije i zaštite ljudskih prava koja proizlaze iz uvažavanja različitosti i osobnog integriteta svakog pojedinca.

5. NAČELO RAZVOJA OSOBNIH POTENCIJALA

Volontiranje omogućuje ljudima slobodno stjecanje novih vještina i znanja te razvoj osobnih potencijala putem cjeloživotnog učenja.

6. NAČELO INTERKULTURALNOG UČENJA I RAZMJENE

Volontiranje pruža mogućnost učenja od drugih te razmjenu iskustava između država, regija i različitih kultura. Suradnja s ljudima različitog podrijetla doprinosi smanjivanju predrasuda i stereotipa te jačanju tolerancije u međunarodnom kontekstu.

7. NAČELO ZAŠTITE OKOLIŠA I BRIGE ZA ODRŽIVI RAZVOJ

Volontiranje se obavlja u skladu s međunarodnim i domaćim standardima za zaštitu okoliša i održivog razvoja zajednice i društva.

NACIONALNI ODBOR ZA RAZVOJ VOLONTERSTVA

Nacionalni odbor za razvoj volonterstva je savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske čiji rad je javan i koje provodi mjere i aktivnosti s ciljem promicanja i daljnjeg razvoja volonterstva, a osobito:

- Predlaže mjere za unapređenje položaja volontera u društvu,
- U suradnji s nadležnim tijelima predlaže propise o pogodnostima za volontere,
- Odlučuje o dodjeli državne nagrade za volontiranje
- Daje inicijativu za donošenje ili izmjenu propisa kojima se utvrđuje volonterstvo,
- Donosi etički kodeks volontiranja
- Poduzima druge aktivnosti usmjerene razvoju volonterstva,
- Obavlja druge mjere i aktivnosti utvrđene Zakonom.

UGOVOR O VOLONTIRANJU

- Ugovorom o volontiranju volonter te organizator volontiranja ugovaraju međusobna prava i obveze i specifičnosti potrebne za pojedinačnu volontersku aktivnost ili pružaje pojedine volonterske usluge.
- Ugovor o volontiranju zaključuje se usmeno ili u pisanom obliku.

Zaključivanje ugovora u pisanom obliku obvezno je u slučajevima:

- Volontiranja povezanog s povećanim rizicima za život i zdravlje volontera,
- Volontiranja stranih državljana u Republici Hrvatskoj,
- Volontiranja stranih državljana Republike Hrvatske u inozemstvu, a koje organiziraju ili suorganiziraju organizatori volontiranja sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
- Dugotrajnog volontiranja,
- Volontiranja s djecom, osobama s invaliditetom, starim i nemoćnim osobama, bolesnim osobama ili osobama koje su lišene poslovne sposobnosti,
- Kad volonter to zahtijeva,
- U drugim slučajevima određenim Zakonom o volonterstvu.

Bitni sastojci ugovora o volontiranju su podaci o:

- Ugovornim stranama te njihovom prebivalištu, odnosno sjedištu,
- Mjestu volontiranja i vremenskom trajanju volontiranja,
- Volonterskim aktivnostima ili uslugama koje će obavljati,
- Pravima i obvezama volontera i organizatora volontiranja,
- Osobnoj sigurnosti volontera tijekom volontiranja u skladu s odredbama Zakona o volonterstvu,
- Načinu osiguravanja ugovorenih prava volontera,
- Načinima prestanka ugovora o volontiranju.

Ugovor o volontiranju može sadržavati i druge sastojke bitne za pojedini specifični oblik volontiranja u određenom vremenskom razdoblju ili na određenom mjestu.

PRAVA VOLONTERA

Volonter ima pravo:

- Na pisanu potvrdu o volontiranju,
- Na sklapanje ugovora o volontiranju u pisanom obliku, ako zo zatraži,
- Na upoznavanje s Kodeksom i etičkim normama bitnima za pojedini oblik volontiranja,
- Na prikladnu edukaciju s ciljem poboljšanja kvalitete obavljenih aktivnosti i pruženih usluga, a osobito ako to zahtijeva narav volonterskih aktivnosti i usluga koje se pružaju,
- Na stručnu pomoć i podršku tijekom volontiranja,

PRAVA VOLONTERA

- Na upoznavanje s uvjetima volontiranja, aktivnostima koje će se obavljati, uslugama koje će pružati i pravima koja im pripadaju,
- Na naknadu ugovorenih troškova nastalih u vezi s volontiranjem,
- Na primjerene i sigurne uvjete rada u skladu s naravi volonterskih aktivnosti koje obavlja,
- Na zaštitnu opremu u skladu s naravi volonterskih aktivnosti koje obavlja i usluga koje pruža,
- Upoznati se s opasnostima vezanima uz specifičan oblik volontiranja koje obavlja,
- Na dnevni odmor u ugovorenom trajanju,
- Na zaštitu privatnosti i osobnih podataka,

PRAVA VOLONTERA

- Sudjelovati u odlučivanju o pitanjima u vezi s volontiranjem sukladno mogućnostima organizatora volontiranja i obliku volontiranja,
- Kod volontiranja u inozemstvu ili primanja volontera iz inozemstva, na naknadu ugovorenih troškova od strane organizatora i transparentan postupak dobivanja vize,
- Na detaljni opis poslova i aktivnosti volontiranja,
- Pravo na stjecanje novih znanja, vještina i kompetencija kroz volontiranje,
- Pravo na priznavanje vještina, kompetencija i iskustva stečenog volontiranjem,
- Pravo na potvrdu o kompetencijama stečenim kroz volontiranje u slučajevima dugotrajnog volontiranja, ukoliko takvu zatraži.

OBVEZE VOLONTERA

Volonter je obvezan:

- Volontirati u skladu sa stručnim propisima i etičkim pravilima, te po primljenim uputama organizatora volontiranja,
- Čuvati poslovnu ili profesionalnu tajnu i povjerljive i osobne podatke o organizatoru ili korisniku volontiranja,
- Odbiti volontiranje koje je suprotno propisima,
- Poštivati integritet, misiju, ciljeve i vrijednosti organizatora volontiranja,
- Suradivati sa drugim volonterima i zaposlenicima organizatora volontiranja kako bi se osigurao kvalitetan prijenos znanja i iskustva po završetku volontiranja,
- Prilikom početka, tijeka i prekida volontiranja paziti da svojim postupcima ne prouzroči štetu organizatoru ili korisniku volontiranja.

PRAVA ORGANIZATORA VOLONTIRANJA

Organizatori volontiranja imaju pravo:

- Na savjetovanje i sudjelovanje u postupcima donošenja odluka na svim razinama kad u području volontiranja, u svojstvu dionika, predstavljaju interese i potrebe volontera,
- Na izbor volontera u skladu sa svojom misijom i vizijom, kao i vještinama i profilu volontera kad priroda volontiranja to zahtjeva,
- Biti pravodobno obaviješteni o prekidu volontiranja od strane volontera,
- Biti upoznati s načinima praćenja i procjene kompetencija stečenih volontiranjem.

OBVEZE ORGANIZATORA VOLONTIRANJA

Organizator volontiranja je obavezan:

- Poštovati prava volontera,
- Izvršiti obveze prema volonteru,
- Osigurati uvjete za poštivanje prava volontera,
- Izdati volonteru pisanu potvrdu o volontiranju,
- Osigurati materijale i sredstva za obavljanje volonterskih aktivnosti,
- Osigurati isplatu ugovorenih troškova volonteru,
- Osigurati volonteru tajnost osobnih podataka i zaštitu privatnosti,
- Ustanoviti uključiv i učinkovit postupak izbora volontera koji će omogućiti uključivanje različitih skupina te osobito poticati volontiranje socijalno isključenih skupina,

OBVEZE ORGANIZATORA VOLONTIRANJA

- Razviti standarde kvalitete koji osiguravaju pripremu i izvješćivanje, nude osobno vođenje i podršku, nadzor i mentorstvo kroz čitav tijek volontiranja kao i jasne sustave vrednovanja i praćenja, poželjno kroz razvoj sustava osiguranja kvalitete,
- Promicati volontiranje i njegov doprinos društvu i pojedincu,
- Omogućiti volonteru sudjelovanje u donošenju odluka o volonterskoj aktivnosti odnosno uslugama i osjećaju pripadnosti projektu,
- Omogućiti volonteru pokretanje vlastitih inicijativa u skladu s misijom i vizijom organizatora volontiranja i provođenje aktivnosti odnosno usluge,
- Omogućiti volonteru stjecanje vještina i kompetencija te iskustva u području u kojem volontira,
- Omogućiti ili zagovarati uvođenje alata za priznavanje kompetencija, vještina i iskustava stečenih volontiranjem, a u suradnji s obrazovnim ustanovama i poslodavcima.

POTVRDA O VOLONTIRANJU

- Potvrda o volontiranju sadrži: osobne podatke o volonteru, podatke o vremenu volontiranja, edukaciji, kratak opis volonterskih aktivnosti, te ostale specifičnosti pojedinog oblika volontiranja, potpis osobe ovlaštene za zastupanje organizatora.
- Valjana je i ako je izdana elektroničkim putem, sukladno propisu kojim se uređuje elektronički potpis.
- Organizator volontiranja može izdavati **iskaznice, knjižice i druge dokumente** radi dokazivanja volonterskog statusa, a oni se mogu smatrati potvrdom o volontiranju ako sadrže prethodno navedene podatke koje treba sadržavati potvrda o volontiranju.
- U slučaju kratkotrajnog volontiranja organizator volontiranja dužan je izdati potvrdu o volontiranju samo ukoliko volonter to zatraži.

VOLONTERSKI CENTAR

- Volonterski centar djeluje kao kontaktna točka koja povezuje, podržava, osnažuje građane i organizacije koji žele volontiranjem izgrađivati sebe i svoje zajednice te doprinijeti rješavanju konkretnih problema i potreba u društvu. Primarni korisnici volonterskih centara su volonteri i organizatori volontiranja.
- Uloga volonterskog centra u zajednici:
 - pružanje informacija o volontiranju (koncept, mogućnosti, Zakon o volonterstvu...)
 - povezivanje volontera i organizatora volontiranja = vođenje volonterske burze
 - savjetovanje i edukacija djece, mladih i drugih građana o volontiranju
 - kreiranje kvalitetnih volonterskih programa edukacijom i osnaživanjem organizatora volontiranja
 - pokretanje i provedba projekata usmjerenih na uključivanje svih građana i organizacija u izgradnju društva pomoću volontiranja
 - stvaranje poticajnog okruženja za volontiranje u zajednici pomoću promocije i zagovaranja.

VOLONTERSKA KNJIŽICA

- Volonterska knjižica je zbir potvrda o volontiranju. Omogućava bilježenje više raznovidnih volonterskih iskustava u jedan dokument odnosno knjižicu. Sadrži sve podatke kao i potvrda, a ima predviđeno mjesto i za upis edukacija vezanih uz volontiranje.
- Volonteri mogu volontersku knjižicu besplatno preuzeti u najbližem volonterskom centru.



PRAVILNIK O RADU S VOLONTERIMA

- Interni dokument kojim se uređuju pravila u radu s volonterima u pojedinim organizacijama.
- Organizacije donose Pravilnik o radu s volonterima ako je to određeno u njihovom statutu.
- Organizacije same biraju koje će informacije uključiti u Pravilnik o radu s volonterima. Pravilnik je različit za svaku organizaciju.
- Pravilnik može sadržavati: cilj i načela uključivanja volontera, pravila za početak, tijek, prestanak volontiranja, postupak nagrađivanja, standarde volontiranja, prava i obveze volontera i organizatora volontiranja, volonterski ugovor, vrste volontiranja, postupak izbora volontera, evaluaciju, i druge informacije koje organizacija koja sastavlja Pravilnik smatra da je bitno uvrstiti u Pravilnik.